

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky Banská Bystrica
RCOP v Stakčine
S- CHKO Východné Karpaty, Medzilaborce

PROJEKT OCHRANY CHRÁNENÉHO AREÁLU (CHA) ALÚVIUM RIEKY

OBSAH PROJEKTU OCHRANY CHRÁNENÉHO AREÁLU (CHA) ALÚVIUM RIEKY

1. Základné údaje	3
1.1 Názov	3
1.2 Vymedzenie chráneného územia a jeho ochranného pásma	3
1.2.1 Súpis krajov a okresov, na ktorých území sa chránené územie nachádza	3
1.2.2 Súpis katastrálnych území, na ktorých území sa chránené územie nachádza	3
1.2.3 Súpis listov katastrálnych a lesníckych máp s vymedzením hranice chráneného územia a jeho ochranného pásma s uvedením aktuálneho stavu	3
1.2.4 Súpis listov základných máp (M 1:50 000) s vymedzením hranice chráneného územia a jeho ochranného pásma	4
1.3 Výpis z programov starostlivosti o lesy	4
1.4 Členenie na ekologicko-funkčné priestory a zóny	4
1.5 Celková výmera chráneného územia a ochranného pásma v členení podľa druhov pozemkov a zón	4
1.6 Prírodné pomery	5
1.7 Zhodnotenie vzťahu k územnoplánovacej dokumentácii regiónu a dotknutých obcí	8
2. Zhodnotenie základných antropogénnych vplyvov v území a v jeho kontaktnej zóne s návrhom zásad racionálneho využívania územia	8
3. Podrobnosti o ochrane	11
3.1 Odôvodnenie ochrany	11
3.2 Ciele ochrany na dosiahnutie priaznivého stavu	11
3.3 Podrobnosti o podmienkach ochrany	12
3.4 Ekonomické zhodnotenie vplyvu uplatňovania príslušného stupňa ochrany s dlhodobým výhľadom limitov, regulatív a opatrení	13
4. Návrh technického vybavenia územia	14
4.1 Opis technického vybavenia	14
4.2 Mapa technického vybavenia	15
5. Prílohy	15
5.1 Prehľad odbornej literatúry a použitých odborných podkladov	15
5.2 Základné údaje	15
5.3 Súpis parciel podľa aktuálneho stavu katastra nehnuteľností	15
5.4 Prehľad druhov vlastníctva podľa druhov pozemkov	15
5.5 Plochová tabuľka programov starostlivosti o lesy (pôvodne LHP) podľa jednotiek priestorového rozdelenia lesa	15
5.6 Situačný náčrt na Základnej mape Slovenskej republiky v M 1:50 000	15
5.7 Kópie katastrálnych máp podľa aktuálneho stavu katastra nehnuteľností s vyznačením priebehu hraníc chráneného územia	16
5.8 Kópie porastových máp so zakreslením hranice chráneného územia	16
5.9 Mapa ekologicko-funkčných priestorov a zón	16

1. Základné údaje

1.1 Názov

Chránený areál (CHA) Alúvium Rieky.

Ochranné pásmo chráneného územia sa osobitne nevymedzuje a neplatí ani podľa § 17 ods.7 a 8 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

1.2 Vymedzenie chráneného územia a jeho ochranného pásma

1.2.1 Súpis krajov a okresov, na ktorých území sa chránené územie nachádza

Kraj: Prešovský

Okres: Humenné

1.2.2 Súpis katastrálnych území, na ktorých území sa chránené územie nachádza

Katastrálne územie: Nižná Jablonka, Vyšná Jablonka

1.2.3 Súpis listov katastrálnych a lesníckych máp s vymedzením hranice chráneného územia a jeho ochranného pásma s uvedením aktuálneho stavu

(Stav k 01. 07. 2013)

Súpis listov katastrálnych máp

Katastrálne územie: Vyšná Jablonka, parcela č. 943

M 1: 5 000, Mapový list č. Hostovice 9-6, Hostovice 9-7

M 1: 2 880, Mapový list č. VS-XXX-07-18, VS-XXX-08-12

M 1: 2 000, Mapový list č. Hostovice 9-6/3, Hostovice 9-7/1, Hostovice 9-7/3

Katastrálne územie: Nižná Jablonka, parcela č. 541

M 1: 5 000, Mapový list č. Hostovice 9-7, Hostovice 9-8, Medzilaborce 0-8

M 1: 2 880, Mapový list č. VS-XXX-08-02, VS-XXX-08-05, VS-XXX-08-06

M 1: 2 000, Mapový list č. Hostovice 9-7/3, Hostovice 9-8/1, Medzilaborce 0-8/2

Hranica navrhovaného chráneného územia (CHÚ) sa začína pod obcou Vyšná Jablonka na rozhraní intravilánu a extravilánu k. ú. V. Jablonka, kde zahŕňa parcelu č. (KNC) 943. Vodným tokom po hranici parcely č. (KNC) 943 pokračuje hranica navrhovaného CHÚ smerom na juh na rozhranie katastrálnych území V. a N. Jablonka. V k. ú. N. Jablonka zahŕňa navrhované CHÚ parcelu č. (KNC) 541. Hranica navrhovaného CHÚ sa končí na rozhraní intravilánu a extravilánu k. ú. N. Jablonka, kde parcela č. (KNC) 541 nadväzuje na parcelu (KNC) č. 298. Ochranné pásmo chráneného územia sa osobitne nevymedzuje a neplatí ani podľa § 17 ods.7 a 8 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Súpis listov lesníckych máp

Navrhované chránené územie sa nenachádza na LPF.

1.2.4 Súpis listov základných máp (M 1 : 50 000) s vymedzením hranice chráneného územia a jeho ochranného pásma

Základná mapa SR (ZM 50), M 1 : 50 000, mapový list Papín 28 - 43.

Hranica navrhovaného CHÚ sa začína pod obcou V. Jablonka, oproti budove bývalého kravína, vedie pozdĺž vodného toku súbežne so štátnou cestou (smer N. Jablonka). Zahŕňa zároveň aj brehový porast po oboch stranách vodného toku Rieka. Prechádza popod elektrické vedenie na rozhranie katastrálnych území N. a V. Jablonka. Následne prechádza popod cestný most (štátna cesta smer Svetlice). V k. ú. Nižná Jablonka vedie hranica navrhovaného CHÚ pozdĺž vodného toku, okrajom štátnej cesty, obchádza lúky a bývalé záhumienky, až k intravilánu obce N. Jablonka, kde pri prvých domoch končí. Ochranné pásmo chráneného územia sa osobitne nevymedzuje a neplatí ani podľa § 17 ods.7 a 8 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

1.3 Výpis z programov starostlivosti o lesy

Navrhované chránené územie sa nenachádza na LPF.

1.4 Členenie na ekologicko-funkčné priestory a zóny

Navrhované chránené územie je súčasťou voľnej krajiny s prvým stupňom ochrany podľa ust. §-u 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V súčasnosti na celom území platí druhý stupeň ochrany v zmysle Výnosu MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu (tzv. predbežná ochrana v rámci navrhovaného územia európskeho významu SKUEV0049 Alúvium Rieky). Celé územie navrhovaného CHA je zároveň súčasťou chráneného vtáčieho územia Laborecká vrchovina (SKCHVU011), ktoré bolo vyhlásené Vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 438 zo 17. septembra 2009, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Laborecká vrchovina. Táto vyhláška nadobudla účinnosť 1. novembra 2009.

Ochranné pásmo chráneného územia sa osobitne nevymedzuje a neplatí ani podľa § 17 ods.7 a 8 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Celková výmera chráneného územia je 13,0771 ha.

Vzhľadom na charakter územia sa zóny nevyčleňujú.

Ekologicko-funkčné priestory (EFP) v rámci navrhovaného CHÚ budú v prípade potreby vymedzené až pri spracovaní programu starostlivosti (PS) pre CHA Laborec. Jednotlivé EFP budú zahŕňať komplexy rovnakých alebo podobných biotopov alebo skupín biotopov, ktoré si vyžadujú rovnaký alebo veľmi podobný spôsob starostlivosti. Vyčlenené EFP netreba chápať ako dlhodobé rozčlenenie územia. Ich plošný alebo početný rozsah sa môže meniť v závislosti od stavu a vývoja existujúcich biotopov. Členenie bude vychádzať z existujúcich poznatkov a na ich základe sa definujú aktuálne potreby pre ochranu územia. Vyčlenené EFP spolu s cieľmi a prospešnými činnosťami pre ochranu územia sú základom pre spôsob a realizáciu manažmentu s cieľom zachovania alebo zlepšenia stavu chránených biotopov a druhov. Zároveň umožňujú plošne a priestorovo definovať požiadavky ochrany biotopov a druhov pre dotknutých vlastníkov alebo užívateľov územia.

1.5 Celková výmera chráneného územia a ochranného pásma v členení podľa druhov pozemkov a zón

Celková výmera navrhovaného chráneného územia podľa aktuálneho parcelného stavu (so stavom k 01. 07. 2013) je 13,0771 ha (13, 08 ha). Ochranné pásmo chráneného územia sa

osobitne nevymedzuje a neplatí ani podľa § 17 ods.7 a 8 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Navrhované CHÚ sa nezónuje.

Tabuľka č. 1: Výmera navrhovaného CHÚ podľa katastrálneho stavu (KNC so stavom k 01. 07. 2013)

Druh pozemku	Výmera v ha
Orná pôda	-
Záhrady	-
Ovocné sady	-
TTP	-
Lesné pozemky	-
Vodné plochy	13,0771 ha (13, 08 ha)
Zastavané plochy	-
Ostatné plochy	-
S p o l u	13,0771 ha (13, 08 ha)

1.6 Prírodné pomery

Geografická poloha

Navrhované chránené územie CHA Alúvium Rieky predstavuje časť vodného toku Rieka medzi obcami Vyšná Jablonka a Nižná Jablonka. Ide o vybrané úseky vodného toku, ekologicky najhodnotnejšie, medzi intravilánmi oboch vyššie spomínaných obcí. Tento úsek toku predstavuje vodný tok s kamenistým až štrkovitým dnom, s dlhšími prúdivými úsekmi a tŕňami. Najvyšším bodom v navrhovanom chránenom území Alúvium Rieky je jeho severná hranica na začiatku obce Vyšná Jablonka.

Geologické pomery

Geologické podložie územia tvoria postupne v smere od juhu na sever prevažne horniny kriedy a paleogénu vonkajších Karpát a to hlavne vrstva hnedých ílovcov, siltovcov, pieskovcov, rohovcov (menilitové súvrstvie), priabón-oligocén, ďalej to je vrstva vápnitých pieskovcov a siltovcov, vápnitých ílovcov, lokálnych laminovaných vápencov. Rôznorodosť geologického podložia v tejto časti územia Laboreckej vrchoviny ďalej vytvára vrstva zelenosivých, lokálnych červených ílovcov, pieskovcov s glaukonitom, pelekarbonáty (hieroglifové vrstvy, podmelitové súvrstvie), eocén a najsevernejšia je vrstva pieskovcov, menej ílovcov, konglomeráty: hrubý pieskovcový flyš (cisnianské vrstvy), senón-paleocén.

Geomorfologické pomery

Sústava: Alpsko-Himalájska

Podsústava: Karpaty

Provincia: Východné Karpaty

Subprovincia: Vonkajšie Východné Karpaty

Oblasť: Nízke Beskydy

Celok: Laborecká vrchovina

Podľa relatívnej výškovej členitosti predmetné úseky vodného toku Rieka predstavujú z menšej (hornej) časti reliéf silne členitej vrchoviny a z väčšej časti (strednej a spodnej) reliéf silne členitej pahorkatiny.

Podľa základných morfoštruktúr patrí lokalita s navrhovaným CHÚ k zlomovo-vrásovým štruktúram flyšových Karpát, morfoštruktúrnej transverzálnej depresii Nízkych Beskýd.

Podľa základného typu eróznno-denudačného reliéfu patrí lokalita s navrhovaným CHÚ k reliéfu eróznnych brázd.

Podľa morfológicko-morfometrických typov reliéfu predstavuje predmetné územie nerozčlenený reliéf.

Klimatické pomery

Z väčšej časti, hlavne vo svojom strednom a spodnom úseku spadá predmetné územie do mierne teplej klimatickej oblasti, do okrsku mierne teplého, vlhkého, vrchovinného. V severnej časti spadá územie taktiež do mierne teplej klimatickej oblasti, do okrsku mierne teplého, veľmi vlhkého, vrchovinného. Priemerný ročný úhrn zrážok je 900 mm. Priemerná ročná teplota vzduchu je 7 °C. Počet dní so snehovou pokrývkou je 80.

Hydrologické pomery

Plocha navrhovaného CHÚ patrí do povodia rieky Bodrog. V rámci začlenenia do hydrogeologických regiónov spadá do regiónu paleogén a kvartér povodia Laborca po Brekov a mezozoikum Humenských vrchov. V oblasti navrhovaného CHÚ je priemerný ročný špecifický odtok $15 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$, minimálny špecifický odtok 364-denný je $1 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$ a maximálny špecifický odtok s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov je $1,8 \text{ m}^{-3}.\text{s}^{-1}.\text{km}^{-2}$. Lokalita patrí do povodia Bodrogu s 36 % odtokom a 64 % výparom.

Pedologické pomery

Z pôdných typov sa v území vyskytujú hlavne kambizeme pseudoglejové kyslé, lokálne pseudogleje modálne kyslé a gleje zo zvetralín rôznych hornín. Retenčná schopnosť pôd je stredná, so strednou priepustnosťou. Pôdna reakcia je silno kyslá. Vlhkostný režim pôd je mierne vlhký. Zrinitosť pôd - zrinitostná trieda piesčito-hlinitá až hlinitá, s neskeletnatou až slabou kamenitosťou (štrkovitosťou) 0 - 20 %.

Biotopy

Komplexný výskum navrhovaného chráneného územia nebol doposiaľ realizovaný.

Územie CHA z väčšej časti predstavuje prioritný biotop európskeho významu Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*). V menšej miere je v rámci navrhovaného CHÚ zastúpený aj biotop európskeho významu Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430).

Tabuľka č. 2: Zastúpené biotopy v navrhovanom CHA Alúvium Rieky

<i>Kód biotopu / kód NATURA 2000</i>	<i>Názov biotopu</i>	<i>Významnosť biotopu</i>
Br6; Lk5 / 6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa	biotop európskeho významu
Ls1.3 / 91E0*	Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy	prioritný biotop európskeho významu

Botanická charakteristika

Podľa fyto geografického členenia SR (FUTÁK, 1980) patrí rastlinstvo na území navrhovaného CHA Alúvium Rieky do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), jej jedného obvodu, jedného okresu a podokresu:

obvod východobeskydskej flóry (*Beschidicum orientale*):

okres: Východné Beskydy (30)

podokres: Nízke Beskydy (Ondavská vrchovina) (30c)

Územie navrhovaného CHA Alúvium Rieky, ktoré bolo navrhnuté na ochranu predstavuje vybrané úseky vodného toku, ekologicky najhodnotnejšie, medzi intravilánmi obcí Vyšná Jablonka a Nižná Jablonka. Navrhované chránené územie je tvorené samotným korytom vodného toku Rieka spoločne s brehovým porastom a sprievodnou pobrežnou vegetáciou. Predstavuje prirodzený, neupravovaný, úsek vodného toku, s pomiestne sa vyskytujúcimi štrkovými naplaveninami. Do navrhovaného CHÚ sú zahrnuté dobre vyvinuté, ekologicky vysoko hodnotné, brehové porasty s pôvodným drevinovým zložením. V stromovej etáži prevládajú v celom úseku druhy ako napr. vrbá krehká (*Salix fragilis*), jelša sivá (*Alnus incana*), javor poľný (*Acer campestre*), pomiestne aj agát biely (*Robinia pseudoacacia*). V podraсте sa uplatňujú krovité vrby ako napr. vrbá purpurová (*Salix purpurea*), vrbá trojtyčinková (*Salix triandra*), alebo lieska obyčajná (*Corylus avellana*), svíb južný (*Swida australis*) a baza čierna (*Sambucus nigra*). Z rastlinných druhov sa v území hojne uplatňujú druhy typické pre tento typ biotopu. V podraсте sa hojne vyskytuje napr. hluchavka škvrnitá (*Lamium maculatum*), pŕhľava dvojdomá (*Urtica dioica*), pichliač zelinový (*Cirsium oleraceum*), kozonoža hostcová (*Aegopodium podagraria*), trebulka lesklá (*Anthriscus nitida*), čarovník obyčajný (*Circaea lutetiana*), deväťsil Kablíkovej (*Petasites kablíkianus*) alebo hviezdica prostredná (*Stellaria media*).

Súčasťou brehovej vegetácie sú aj invázne, resp. nepôvodné, druhy rastlín (*Impatiens parviflora*, *Helianthus tuberosus*, a pod.).

Nižšie rastliny – lišajníky, machorasty

Huby

Súčasnú zastúpenie nižších rastlín a húb v navrhovanom chránenom území CHA Alúvium Rieky nie je podrobne zmapované.

Zoologická charakteristika

Vegetačný kryt v okolí vodného toku Rieky na tejto lokalite predstavuje významné útočisko pre mnohé hydrofilné druhy, predovšetkým bezstavovcov. Podľa výskumov malakofauny na tomto území sa tu vyskytujú významné druhy mäkkýšov ako napríklad vodniak malý (*Galba truncatula*), *Perforatella dibothrion* (druh, ktorý ma na Slovensku svoju západnú hranicu rozšírenia), alebo druh európskeho významu pimprlík mokradňový (*Vertigo angustior*). Vo vodnom toku sa okrem čereble pestrej (*Phoxinus phoxinus*), slíža severného (*Barbatula barbatula*) alebo pstruha potočného (*Salmo trutta*) vyskytuje aj vzácna mihul'a potiska (*Eudontomyzon danfordi*).

Navrhované CHÚ CHA Alúvium Rieky je súčasťou chráneného vtáčieho územia SKCHVU011 Laborecká vrchovina.

Tabuľka č. 3: Zoznam chránených a ohrozených druhov živočíchov v navrhovanom CHA Alúvium Rieky

Vedecký názov taxónu	Slovenský názov taxónu	Významnosť druhu	Dohovory	§	Kategória IUCN 2001
<i>Rosalia alpina</i>	fúzač alpský	EV	Bern II Hab II,IV	√	VU
<i>Bombina variegata</i>	kunka žltobruchá	EV	Bern II Hab II,IV	√	LR:cd
<i>Lycaena dispar</i>	ohniváčik veľký	EV	Bern II Hab II,IV	√	VU
<i>Lutra lutra</i>	vydra riečna	EV	Bern II Hab II,IV	√	VU
<i>Vertigo angustior</i>	pimprlík mokradňový	EV	Hab II	√	-
<i>Natrix natrix</i>	užovka obojková	NV	Bern III	√	LR:lc
<i>Brenthis ino</i>	perlovec krvavcový	-	-	-	VU

<i>Carabus (Eucarabus) arcensis carpathus</i>	bystruška	NV	-	√	VU
<i>Coronella austriaca</i>	užovka hladká	EV	Bern II Hab IV	√	VU
<i>Felis silvestris</i>	mačka divá	EV	Bern II Hab IV	√	VU
<i>Lacerta agilis</i>	jašterica bystrá (obyčajná)	EV	Bern II Hab IV	√	-
<i>Melitaea diamina</i>	hnedáčik čermeľový	NV	-	-	VU
<i>Phoxinus phoxinus</i>	čerebľa pestrá	-	-	-	EN
<i>Plecotus auritus</i>	ucháč svetlý	EV	Bern II Bon II Hab IV	√	LR:nt
<i>Rana temporaria</i>	skokan hnedý	NV	Bern III Hab V	√	LR:lc
<i>Salmo (Salmo) trutta morpha fario</i>	pstruh potočný	-	-	-	LR:lc
<i>Staphylinus (Ocypus) ophthalmicus</i>	drobčik modrý	-	-	-	LR:nt
<i>Vipera berus</i>	vretenica severná	NV	Bern III	√	VU

Kategórie ohrozenosti podľa IUCN:

EN (endangered) – ohrozený

VU (vulnerable) – zraniteľný

LR (lower risk) – menej ohrozený

podkategória: nt (near threatened) – takmer ohrozený

podkategória: lc (least concern) – najmenej ohrozený

podkategória: cd (conservation dependent) – závislý na ochrane

1.7 Zhodnotenie vzťahu k územnoplánovacej dokumentácii regiónu a dotknutých obcí

Obec Vyšná Jablonka nemá spracovaný územný plán obce a v posledných rokoch neboli zahájené práce na obstarávaní podkladov k spracovaniu ÚPN (podľa stavu územnoplánovacej dokumentácie Prešovského kraja). Predmetné územie, ako aj okolité pozemky, sú mimo záujem pri plánovaní ďalšieho rozvoja výstavby obce.

Obec Nižná Jablonka nemá spracovaný územný plán obce a v posledných rokoch neboli zahájené práce na obstarávaní podkladov k spracovaniu ÚPN (podľa stavu územnoplánovacej dokumentácie Prešovského kraja). Predmetné územie, ako aj okolité pozemky, sú mimo záujem pri plánovaní ďalšieho rozvoja výstavby obce.

Vodný tok Rieka bude v rámci MÚSES-u zaradený medzi hydrický miestny biokoridor so zapojeným brehovým porastom s pôvodným drevinovým zložením a bohatou pobrežnou vegetáciou.

V blízkom okolí navrhovaného CHÚ nad obcou Vyšná Jablonka sa podľa ÚPN VÚC Prešovského kraja a RÚSES-u okresu Humenné nachádza terestrický nadregionálny biokoridor, ktorý prechádza hrebeňom Nízkych Beskýd od obce Osadné na západ (v k. ú. obce Osadné sa nachádza spoločná hranica CHKO Východné Karpaty a NP Poloniny) a ďalej spája Bukovské vrchy s Čergovským pohorím. Súčasne sa na hranici intravilánu a extravilánu obce Vyšná Jablonka nachádza hranica CHKO Východné Karpaty.

2. Zhodnotenie základných antropogénnych vplyvov v území a v jeho kontaktnej zóne s návrhom zásad racionálneho využívania územia

Vodné hospodárstvo

V navrhovanom CHÚ sa nenachádzajú žiadne stavebné úpravy brehových línií, koryta toku alebo priečne stabilizačné prahy. Vodný tok Rieka má na krátkom úseku pred mostom na ceste II. triedy II/567 (Medzilaborce – Snina) spevnené brehy a dno oživenou kamennou

nahádzkou, na ktorú bol použitý prírodný kameň. Táto úprava bola realizovaná z dôvodu prekopania koryta toku za účelom uloženia plynového potrubia a následného spevnenia dna koryta a brehov vodného toku Rieka. V celom úseku sa jedná o prirodzené koryto vytvárané prírodnými a klimatickými podmienkami. Zásahy do koryta toku sú minimálne. Iné úpravy vodného toku Rieka v danom úseku nie sú realizované a územie je ponechané prirodzenému vývoju.

Urbanizácia a osídlenie

Navrhované CHÚ sa nachádza pod intravilánom obce Vyšná Jablonka. Jedná sa o menej rozsiahly intravilán s neúplne vybudovanou infraštruktúrou a riedkym osídlením. V obci nie je vybudovaná kanalizačná sieť na odvod odpadových vôd a ČOV.

Medzi základné antropogénne vplyvy priamo či nepriamo pôsobiace na navrhované CHÚ patrí znečisťovanie povrchových vôd v rámci intravilánu obce Vyšná Jablonka, ktoré je spôsobené absenciou kanalizácie odpadových vôd a ČOV.

Cestovný ruch a rekreačno-športové aktivity

Vodný tok Rieka, ktorého súčasťou je navrhované CHÚ, pri svojich celoročných priemerných prietokoch a terénou neprístupnosťou nespĺňa požiadavky na rekreačno-športové aktivity žiadneho druhu. Územie sa môže náhodne stať súčasťou športovej alebo rodinnej turistiky a účelovo zameraného športového rybárstva a zarybňovania revíru. V blízkom okolí sa z kóty Kýčera v nepravidelných intervaloch realizujú lety paraglajdingom.

Polnohospodárstvo

Okolie toku Rieka v danom úseku je vytvárané najmä poľnohospodárskou krajinou v podobe ornej pôdy alebo TTP. Medzi negatívne faktory v tomto smere patrí areál hospodárskeho dvora, v rámci ktorého sa prevádzkuje živočíšna výroba. Pri chove hospodárskych zvierat sa využíva oplôtkový spôsob pasenia s voľným prístupom zvierat do koryt vodných tokov, vytváranie ležovísk priamo v korytách tokov a pravidelné brodenie koryt tokov.

Lesné hospodárstvo

Výrub stromov z brehového porastu alebo pobrežnej zelene je iba lokálny a nepravidelný. Väčšinou sa jedná o nepovolené výruby. V prípade povolených resp. zákonných výrubov ide o zásahy do brehových porastov správcom vodného toku Rieka. Tieto výruby môžeme charakterizovať ako výruby sanačné, ktoré si vyžaduje správa a údržba toku Rieka. Patria však medzi veľmi ojedinelé a sú realizované vždy po konzultácii so Štátnou ochranou prírody SR Správou CHKO Východné Karpaty. Brehový porast nie je v celom úseku toku plynulo zapojený a sú úseky, hlavne v blízkosti intravilánov oboch uvádzaných obcí, kde je narušený alebo úplne absentuje. Súčasťou brehovej vegetácie sú aj invázne druhy rastlín (*Impatiens parviflora*, *Helianthus tuberosus* a pod.).

Ťažba drevnej hmoty v rámci lesných porastov zasahujúcich do pramennej oblasti vodného toku Rieka a jej povodia (od prameňa po vlastné územie navrhovaného CHÚ), prebieha na základe schválených LHP pre jednotlivé lesné celky. V rámci týchto ťažieb dochádza k veľkému zásahu do územia pri približovaní drevnej hmoty po sústave existujúcich zväžnic alebo po novovybudovaných zväžniciach, ktoré sa však v dnešnej dobe tzv. ekonomickej recesie budujú vo veľmi malom počte. Len vo veľmi ojedinelých prípadoch dôjde po ťažbe k následnej úprave zväžnic alebo poškodených TTP po približovaní vyťaženej drevnej hmoty. V rovnakom neupravenom stave ostávajú aj sklady pre vyťaženej drevnej hmoty. Tieto lokality narušené a poškodené približovaním vyťaženej drevnej hmoty sú zdrojom pre nastupujúcu eróziu, ktorá má v tejto flyšovej oblasti rýchly a rozsiahly priebeh. Eróziou vzniknuté škody sa skoro v žiadnom prípade nedočkajú revitalizácie, ktorou by sa poškodené lokality uviedli do pôvodného stavu. Sú ponechané ďalšiemu pôsobeniu hlavne vodnej erózie, ktorá následne dosahuje rozsiahlych hĺbkových a šírkových rozmerov. Pri tejto

lesnej ťažobnej činnosti dochádza aj k úkapom a niekedy aj k rozsiahlejším únikom ropných látok a to ako už pri samotnej ťažbe, tak najmä pri manipulácii, približovaní a odvoze vyťaženej drevnej hmoty z odvozných aut a približovacích mechanizmov. Veľmi závažným negatívnym javom pri približovaní vyťaženej drevnej hmoty je jej približovanie po korytách vodných tokov. V takýchto prípadoch dochádza k vážnym zásahom do nivelety dna vodného toku s tam vyskytujúcimi sa zástupcami fauny (hydrobionty, obojživelníky, plazy, ryby a pod.), k poškodzovaniu brehových línii toku, brehového porastu a sprievodnej brehovej zelene. Tieto zásahy ostávajú v krajine bez povšimnutia a ich zacelenie je iba na samotných prírodných procesoch a čase. Približovanie vyťaženej drevnej hmoty cez existujúce brody vodných tokov je v tomto prípade menšie zlo, ktorého revitalizácia si nevyžaduje veľké ekonomické vstupy, ak je sanácia vzniknutých škôd realizovaná včas.

Rybárstvo

Navrhované CHÚ, ako súčasť vodného toku Rieka, je zahrnuté do rybárskeho revíru Rika (od ústia do Udavy č. 2 v obci Nižná Jablonka po pramene, číslo revíru 4-2110-4-2, charakter - lososové vody pstruhové, účel – chovný), ktorý obhospodaruje MsO SRZ Humenné so sídlom v Humennom.

Poľovníctvo

Výkon práva poľovníctva nemá zásadný vplyv na predmet ochrany v navrhovanom CHÚ. Navrhované CHÚ spadá do dvoch poľovných revírov (PR Jedlinka – Papín a PR Beskyd – Vyšná Jablonka). Oba PR patria do poľovnej oblasti s chovom jelenej zveri J XXIV Poloninské Karpaty.

Priemysel a energetika

Územie navrhovaného CHÚ nie je využívané na žiadne energetické alebo industriálne účely. V hodnotenom úseku sa nenachádzajú MVE a ich výstavba sa v budúcnosti ani neplánuje. V danom úseku nie je povolený ani evidovaný žiadny odber povrchových vôd z vodného toku Rieka.

Doprava

Pozdĺž úseku navrhovaného CHÚ od obce Vyšná Jablonka po križovatku na Medzilaborce prechádza štátna cesta III. triedy III/559018 (Vyšná Jablonka – spojka). Od obce Nižná Jablonka po križovatku s cestou III. triedy III/559018 (Vyšná Jablonka – spojka) prechádza štátna cesta II. triedy II/567 (Medzilaborce – Snina), ktorá následne navrhované CHÚ križuje premostením a ďalej pokračuje smerom na Medzilaborce. Od vodného toku Rieka sú tieto dve cesty vzdialené v rôznych úsekoch od cca 100 do 200 m. V okolí navrhovaného CHÚ nie sú vybudované žiadne parkoviská, čerpacie stanice PHM alebo sklady ropných látok.

Medzi návrhy a zásady racionálneho využívania územia v rámci navrhovaného CHÚ môžeme zaradiť:

- zamedziť vypúšťaniu odpadových vôd z domácnosti najmä v rámci intravilánu obce Vyšná Jablonka do vodného toku Rieka (napr. vybudovaním kanalizácie),
- zamedziť ukladaniu odpadu v území, resp. na jeho periférii (napr. kontrolou a odstraňovaním nelegálnych skládok),
- zamedziť vytekaniu a splachovaniu organického odpadu zo živočíšnej výroby v rámci areálu PD a okolitých pastvín najmä v rámci katastrálneho územia obce Vyšná Jablonka, ako aj z domácich chovateľských zariadení a hnojísk,
- zamedziť nešetrnej ťažbe drevnej hmoty (najmä približovaniu drevnej hmoty cez, resp. po, vodnom toku),
- zamedziť nepovoleným ťažbám riečného materiálu,

- zamedziť nepovolených výrubov brehového porastu,
- zabezpečiť pravidelnú kontrolu výskytu invázných druhov rastlín (IDR), v prípade zistenia ich výskytu priamo v navrhovanom CHÚ alebo v jeho blízkom okolí je potrebné zabezpečiť ich postupné a dôkladné odstraňovanie v priaznivom vegetačnom období s ohľadom na spôsob rozmnožovania jednotlivých druhov IDR,
- v narušených úsekoch zabezpečiť revitalizáciu brehového porastu pôvodnými druhmi stromov a krov
- zabezpečiť kontrolu čistoty vôd a zabezpečiť opatrenia na zachovanie priaznivého vodného režimu v celom povodí vodného toku Rieka, ale hlavne v úseku od samotného navrhovaného CHÚ až po jeho pramennú oblasť v pohraničnej časti s Poľskou republikou, aby nedošlo k vytvoreniu poškodzujúcich ukazovateľov majúcich vplyv na reprodukciu a samotný výskyt tam vyskytujúcich sa zástupcov fauny a flóry,
- ponechanie územia aj naďalej prirodzenému vývoju s citlivými zásahmi v rámci správy a údržby toku jeho priamym správcom.

3. Podrobnosti o ochrane

3.1 Odôvodnenie ochrany

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430) a Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91EO) a druhov vydra riečna (*Lutra lutra*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*) a pimprlík mokrad'ový (*Vertigo angustior*).

Územie je súčasťou súvislej európskej sústavy chránených území (tzv. NATURA 2000). Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu (ďalej len „Výnos“) bolo zaradené ako navrhované územie európskeho významu pod označením SKUEV0049 Alúvium Rieky. Navrhované územia európskeho významu schválila Európska Komisia. Dňa 13. novembra 2007 bolo vydané rozhodnutie Komisie ES K(2007)5404, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma zoznam území európskeho významu v panónskom biogeografickom regióne a dňa 25. januára 2008 bolo vydané rozhodnutie Komisie ES K(2008)271, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma zoznam území európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne, ktorého súčasťou je aj predmetné územie.

Navrhovaný chránený areál je súčasťou voľnej krajiny s prvým stupňom ochrany podľa § 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Navrhovaný CHA nie je v prekryve so žiadnym maloplošným, ani veľkoplošným, chráneným územím národnej siete. Celé navrhované chránené územie sa nachádza v chránenom vtáčom území (CHVÚ) Laborecká vrchovina (SKCHVU011). Ochranné pásmo chráneného územia sa osobitne nevymedzuje a neplatí ani podľa § 17 ods.7 a 8 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

3.2 Ciele ochrany na dosiahnutie priaznivého stavu

Cieľom ochrany je zachovanie, prípadne zlepšenie priaznivého stavu územia európskeho významu, ktoré je súčasťou súvislej európskej sústavy chránených území (tzv. NATURA 2000). Cieľ ochrany sa dosiahne prostredníctvom zachovania alebo zlepšenia stavu biotopov európskeho významu Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430) a Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91EO) a druhov európskeho významu vydra riečna (*Lutra lutra*), kunka žltobruchá

(*Bombina variegata*), ohnivák veľký (*Lycaena dispar*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*) a pimperlík mokradňový (*Vertigo angustior*).

Podmienkou dosiahnutia priaznivého stavu biotopov a druhov je zosúladenie požiadaviek na ich ochranu s využívaním lokality.

Medzi ciele na dosiahnutie (resp. zachovanie, prípadne zlepšenie) priaznivého stavu biotopov a druhov možno v navrhovanom CHA Alúvium Rieky zaradiť:

- zabezpečiť udržanie, resp. zlepšenie priaznivého stavu biotopov, ako aj druhov európskeho významu,
- zabezpečiť udržanie početnosti a vitality populácií vybraných druhov európskeho významu,
- zabezpečiť zvýšenie druhovej diverzity,
- zamedziť fragmentácii územia (biotopov) na menšie časti,
- zabezpečiť monitoring druhov a biotopov, najmä tých, ktoré sú predmetom ochrany v navrhovanom CHA,
- spolupracovať s vlastníkmi a užívateľmi pozemkov na monitoringu a manažmente územia,
- eliminovať invázne druhy rastlín, vrátane drevín,
- zabezpečiť aby nedošlo (s výnimkou ustanovenia 6.4 smernice o biotopoch) k nepriaznivému ovplyvneniu “integrity” ÚEV v dôsledku akéhokoľvek plánu alebo projektu, ktorý nie je priamo spojený/určený pre manažment ÚEV, ale ktorý môže mať významný vplyv na ÚEV buď samostatne alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi,
- podporovať aktivity smerujúce k zlepšeniu kvality vôd a migračnej priechodnosti tokov (napr. zamedzením regulácie vodného toku a výstavby bariér),
- podporovať trvalo udržateľné, ekologické a regulované rybárstvo, a pod..

3.3 Podrobnosti o podmienkach ochrany

Chránené územie Alúvium Rieky je navrhované ako chránený areál podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V samotnom území CHA Alúvium Rieky je navrhovaný druhý stupeň ochrany. Ochranné pásmo chráneného územia sa osobitne nevymedzuje a neplatí ani podľa § 17 ods.7 a 8 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

§ 13 zákona č. 543/2002 Z. z.

Druhý stupeň ochrany

(1) Na území, na ktorom platí druhý stupeň ochrany, je zakázaný

a) vjazd a státie s motorovým vozidlom, 44) motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpaciej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo letištného priestoru,

b) vjazd a státie s bicyklom na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie, účelovej komunikácie 45) a vyznačenej cyklotrasy.

(2) Na území, na ktorom platí druhý stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na

a) umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, 45a) a energetických porastov na poľnohospodárskej pôde,

b) likvidáciu existujúcich trvalých trávnych porastov 46) s výnimkou činnosti povolennej podľa osobitných predpisov, 47)

- c) výstavbu lesných ciest a zväžnic,
- d) oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice,
- e) pasenie, napájanie, prehánanie a nocovanie hospodárskych zvierat 48) na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať veľkých dobytčích jednotiek, 49) umiestnenie košiara, stavby a iného zariadenia na ich ochranu,
- f) vykonávanie technických geologických prác, 50) banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankským spôsobom,
- g) umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia 51) za hranicami zastavaného územia obce,
- h) aplikáciu chemických látok a hnojív, najmä pesticídov, toxických látok, priemyselných hnojív a silážnych štiav pri poľnohospodárskej, lesohospodárskej a inej činnosti na súvislej ploche väčšej ako 2 ha,
- i) budovanie a vyznačenie turistického chodníka, náučného chodníka, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, cyklotrasy alebo mototrasy,
- j) vykonávanie prípravy alebo výcviku a s nimi súvisiacich činností ozbrojenými zbraňami a ozbrojenými silami mimo vojenských priestorov a vojenských obvodov; vykonanie prípravy alebo výcviku a s nimi súvisiacich činností v oblasti civilnej ochrany, Hasičským a záchranným zborom, alebo zložkami integrovaného záchranného systému 52) za hranicami zastavaného územia obce,
- k) organizovanie verejných telovýchovných, športových a turistických podujatí, 53) ako aj iných verejnosti prístupných spoločenských podujatí za hranicami zastavaného územia obce alebo mimo športových a rekreačných areálov na to určených,
- l) umiestnenie krátkodobého prenosného zariadenia, ako je predajný stánok, prístrešok, konštrukcia alebo zariadenie na slávnostnú výzdobu a osvetlenie budov, scénickej stavby pre film alebo televíziu za hranicami zastavaného územia obce,
- m) umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo na inej vodnej ploche neslúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela,
- n) použitie zariadenia spôsobujúceho svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovanosť hudbu mimo uzavretých stavieb, 54)
- o) vypúšťanie vodnej nádrže alebo rybníka.

(3) Zákaz podľa odseku 1 sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla 55) vrátane motorovej trojkolky, motorovej štvorkolky a snežného skútra

- a) slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
- b) na miesta, ktoré orgán oprávnený podľa tohto zákona na vyhlásenie (ustanovenie) chráneného územia a jeho ochranného pásma (§ 17) vyhradí najmä všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorým vyhlasuje chránené územie a jeho ochranné pásmo (§ 17), návštevým poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma (§ 20) alebo zoznamom týchto miest uverejneným na úradnej tabuli tohto orgánu a úradnej tabuli dotknutej obce,
- c) ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu. 56)

(4) Súhlas podľa odseku 2 písm. e), k) a n) sa nevyžaduje na miestach vyhradených orgánom ochrany prírody spôsobom uvedeným v odseku 3 písm. b).

3.4 Ekonomické zhodnotenie vplyvu uplatňovania príslušného stupňa ochrany s dlhodobým výhľadom limitov, regulatív a opatrení

Územie je súčasťou súvislej európskej sústavy chránených území (tzv. NATURA 2000). Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu (ďalej len „Výnos“) bolo zaradené ako navrhované územie

európskeho významu. Navrhované územia európskeho významu schválila Európska Komisia. Dňa 13. novembra 2007 bolo vydané rozhodnutie Komisie ES K(2007)5404, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma zoznam území európskeho významu v panónskom biogeografickom regióne a dňa 25. januára 2008 bolo vydané rozhodnutie Komisie ES K(2008)271, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma zoznam území európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne, ktorého súčasťou je aj predmetné územie.

Vzhľadom k tomu, že v zmysle § 27 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa územie európskeho významu uvedené v národnom zozname schválenom výnosom MŽP SR považuje za chránené územie vyhlásené podľa tohto zákona so stupňom ochrany uvedenom v národnom zozname, vyhlásenie chráneného územia nezvyšuje požiadavky na štátny rozpočet.

Uplatnenie navrhovaného druhého stupňa ochrany v predmetnom navrhovanom CHÚ nebude mať výrazný vplyv na ekonomické zhodnotenie s dlhodobým výhľadom limitov, regulatív a opatrení. V rámci navrhovaného chráneného územia s druhým stupňom ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny nevzniká žiadna náhrada ujmy za obmedzenie bežného obhospodarovania na týchto pozemkoch.

Po vyhlásení CHÚ je potrebné rátať so sumou cca 200 € na označenie jednotlivých zón, hraníc a lomových bodov v rámci navrhovaného chráneného areálu podľa § 19 vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, a taktiež so sumou cca 35 € ročne na pravidelnú údržbu, prípadne obnovu, tohto označenia.

Taktiež je potrebné rátať so sumou 35 € ročne na pravidelné odstraňovanie invázičných druhov rastlín.

4. Návrh technického vybavenia územia

4.1 Opis technického vybavenia

Technické vybavenie navrhovaného chráneného územia spočíva v osadení 5 stĺpov po celom úseku navrhovaného chráneného územia.

Prvý stĺp bude osadený v k. ú. V. Jablonka na rozhraní začiatku intravilánu obce a hranice navrhovaného CHÚ, oproti prvým budovám, ktoré sa nachádzajú na začiatku obce, napravo od štátnej cesty Humenné - Vyšná Jablonka. Stĺp bude osadený cca 11 m vľavo od štátnej cesty. Na tento stĺp bude osadená normalizovaná tabuľa so štátnym znakom, tabuľa s označením kategórie navrhovaného CHÚ, ako aj informačná tabuľa a tabuľa s piktogramami. Druhý stĺp bude osadený na hranici dotknutej parcely č. 943 a susediacej parcely č. 776, na rozhraní poľnohospodársky využívaného pozemku a brehového porastu. Na tento stĺp bude osadená normalizovaná tabuľa so štátnym znakom a tabuľa s označením kategórie navrhovaného CHÚ. Tretí stĺp bude osadený v katastrálnom území Nižná Jablonka na ľavej strane štátnej cesty, ktorá vedie smerom k obci Svetlice, vedľa mostu, ktorý premostňuje vodný tok Rieka. Na tento stĺp bude osadená normalizovaná tabuľa so štátnym znakom, tabuľa s označením kategórie navrhovaného CHÚ, ako aj informačná tabuľa a tabuľa s piktogramami. Štvrtý stĺp bude osadený v k. ú. N. Jablonka na hranici dotknutej parcely č. 541 s parcelou štátnej cesty Humenné – V. Jablonka. Stĺp bude osadený na ľavej strane štátnej cesty, oproti parcele č. 447. Na tento stĺp bude osadená normalizovaná tabuľa so štátnym znakom a tabuľa s označením kategórie navrhovaného CHÚ. Posledný stĺp s označením CHÚ bude osadený na koniec intravilánu obce N. Jablonka, hneď za posledný dom v intraviláne, na hranicu brehového porastu. Aj na tento stĺp bude osadená normalizovaná tabuľa so štátnym znakom, tabuľa s označením kategórie navrhovaného CHÚ, ako aj informačná tabuľa a tabuľa s piktogramami.

4.2 Mapa technického vybavenia

Mapa technického vybavenia v navrhovanom chránenom území CHA Alúvium Rieky je uvedená v prílohách. (viď PRÍLOHY Príloha č. 4.2)

5. Prílohy

5.1 Prehľad odbornej literatúry a použitých odborných podkladov

- MARHOLD, K., HINDÁK, F. (eds.), 1998: Zoznam nižších a vyšších rastlín Slovenska. Veda, vydavateľstvo SAV, Bratislava, 688 s.
- MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR BRATISLAVA, SLOVENSKÁ AGENTÚRA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA BANSKÁ BYSTRICA, 2002: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vydanie, 344 s.
- STANOVÁ, V., VALACHOVIČ, M., (eds.) 2002: Katalóg biotopov Slovenska. Daphne – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 225 s.
- POLÁK, P., SAXA, A. (eds.), 2005: Priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu. ŠOP SR, Banská Bystrica, 736 s.
- VICENÍKOVÁ, A., POLÁK, P. (eds.), 2003: Európsky významné biotopy na Slovensku. ŠOP SR, Banská Bystrica, 151 s.
- Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Výnos MŽP SR č. 3/2004/5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu
- GEHINOVÁ, B. A KOL., 1994: R-ÚSES okresu Humenné. SAŽP Centrum ochrany prírody a krajiny Banská Bystrica, Stredisko Prešov
- KOMÁR, S. A KOL., 1997: ÚPN VÚC Prešovského kraja. APS s.r.o., Prešov
- PEKÁRIK, L., 2002: Ichtyofauna povodia rieky Laborec, seminárna práca, Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra zoologie, Praha 2002
- PEKÁRIK, L., 2004: Štúdium ichtyocenóz povodia rieky Udava, diplomová práca, Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra zoologie, Praha 2004
- KROPILÁK, M., STRHAN, M., HUDÁK, J., A KOL., 1977 – 1978: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku I. - III.. Veda, vydavateľstvo SAV, Bratislava.
- www.sopsr.sk
- sk.wikipedia.org (otvorená slovenská online encyklopédia so slobodným obsahom, ktorý môže každý používať, pridávať a meniť)
- www.minv.sk/?informacie-odboru-vystavby-a-bytovej-politiky
- FERÁKOVÁ, V., MAGLOCKÝ, Š. & MARHOLD, K., 2001: Červený zoznam papraďorastov a semenných rastlín Slovenska (december 2001) – In: Baláž, D., Marhold, K. & Urban, P. eds., Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska, Ochr. Prír. 20 (Suppl.): 48 – 81

5.2 Základné údaje

viď P R Í L O H Y

5.3 Súpis parciel podľa aktuálneho stavu katastra nehnuteľností

viď P R Í L O H Y

5.4 Prehľad druhov vlastníctva podľa druhov pozemkov

viď P R Í L O H Y

5.5 Plochová tabuľka LHP podľa jednotiek priestorového rozdelenia lesa

Navrhované chránené územie sa nenachádza na LPF.

5.6 Situačný náčrt na Základnej mape Slovenskej republiky (M 1 : 50 000)

viď P R Í L O H Y

5.7 Kópie katastrálnych máp podľa aktuálneho stavu katastra nehnuteľností s vyznačením priebehu hraníc chráneného územia
vid' P R Í L O H Y

5.8 Kópie porastových máp so zakreslením hranice chráneného územia
Navrhované chránené územie sa nenachádza na LPF.

5.9 Mapa ekologicko-funkčných priestorov a zón

Vzhľadom na charakter územia sa zóny nevyčleňujú. Ekologicko-funkčné priestory (EFP) v rámci navrhovaného CHÚ budú v prípade potreby vymedzené až pri spracovaní programu starostlivosti (PS) pre CHA Alúvium Rieky.

P R Í L O H Y